РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

16 юли 2009 година *

По дело C-5/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Højesteret (Дания) с акт от 21 декември 2007 г., постъпил в Съда на 4 януари 2008 г., в рамките на производство по дело

Infopaq International A/S

срещу

Danske Dagblades Forening,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н K. Lenaerts, председател на състав, г-н T. Von Danwitz, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н G. Arestis и г-н J. Malenovský (докладчик), съдии,

* Език на производството: датски.

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа C. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 20 ноември 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Infopaq International A/S, от адв. A. Jensen, advokat,

— за Danske Dagblades Forening, от адв. M. Dahl Pedersen, advokat,

— за австрийското правителство, от г-н E. Riedl, в качеството на представител,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н H. Krämer и г-н H. Støvlbæk, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 12 февруари 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася, от една страна, до тълкуването на член 2, буква а) от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230), и от друга страна, до условията за освобождаване на временните действия на възпроизвеждане по смисъла на член 5 от тази директива.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Infopaq International A/S (наричано по-нататък „Infopaq“) и Danske Dagblades Forening (наричано по-нататък „DDF“) по повод на отхвърлянето на искането на първото да се признае, че то не е било длъжно да получи съгласието на носителите на авторските права, за да извършва действия на възпроизвеждане на статии от пресата посредством автоматизиран процес, изразяващ се в сканирането на статиите и конвертирането им в цифров файл, последвано от електронна обработка на този файл.

Правна уредба

Международно право

3 Съгласно член 9, параграф 1 от Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, фигуриращо в приложение 1 В от Споразумението от Маракеш за създаване на Световната търговска организация, одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на

Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 3):

„Страните членки следва да спазват разпоредбите на членове от 1 до 21 от Бернската конвенция (1971 г.) и приложението към нея. […]“

4 Член 2 от Бернската конвенция за закрила на литературните и художествени произведения (Парижки акт от 24 юли 1971 г.) в редакцията ѝ след изменението от 28 септември 1979 г. (наричана по-нататък „Бернска конвенция“) има следното съдържание:

„(1) Понятието „литературни и художествени произведения“ включва всеки продукт от литературната, научната и художествената област, независимо от начина и формата на изразяването му, като книги, брошури и други писмени произведения; […]

[…]

(5) Сборници от литературни и художествени произведения като енциклопедии и антологии, които поради подбор и подреждане на съдържанието им, представляват интелектуални творения, се закрилят без да се накърнява авторското право върху всяко от произведенията, съставляващо част от такъв сборник.

[…]

(8) Закрилата по тази Конвенция не се прилага към ежедневните новини или различните факти, които имат характер на обикновена пресинформация.“

5 Съгласно член 9, алинея 1 от Бернската конвенция авторите на литературни и художествени произведения, закриляни от тази Конвенция, имат изключителното право да разрешават възпроизвеждането на тези произведения по какъвто и да е начин или в каквато и да е форма.

Общностно право

6 Член 1 от Директива 91/250/ЕИО на Съвета от 14 май 1991 година относно правната защита на компютърните програми (ОВ L 122, стр. 42; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 114) гласи:

„1. В съответствие с разпоредбите на настоящата директива, държавите членки закрилят с авторско право компютърните програми като литературни произведения по смисъла на Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения. […]

[…]

3. Компютърна програма се закриля, ако е оригинална, в смисъл че е собственото интелектуално творчество на автора. Никакви други критерии не са приложими за определяне пригодността [ѝ] за закрила.“

7 Член 3, параграф 1 от Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 11 март 1996 година за правна закрила на базите данни (ОВ L 77, стр. 20; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 102) гласи:

„В съответствие с настоящата директива базите данни, които с оглед на подбора или подреждането на съдържанието им представляват собствено интелектуално творение на автора, ще бъдат закриляни като такива от авторското право. Никакви други критерии няма да бъдат приложими за определяне пригодността им за тази закрила."

8 Съображения 4, 6, 9—11, 20—22, 31 и 33 от Директива 2001/29 гласят:

„(4) Хармонизирана правна рамка в областта на авторското право и сродните му права, като се повишава правната сигурност и едновременно с това се осигурява високо ниво на закрила на интелектуалната собственост, ще насърчи значителни инвестиции в творческите и иновационни дейности, включително в инфраструктурата на мрежи […]

(6) Без хармонизиране на общностно равнище законодателните дейности на национално равнище, които вече са започнати в редица държави членки, за да се отговори на технологичните предизвикателства, биха могли да доведат до значителни различия в закрилата и чрез тях до ограничения на свободното движение на услуги и стоки, които съдържат, или се основават на интелектуална собственост, което би предизвикало ново фрагментиране на вътрешния пазар и законодателна несъгласуваност. Последиците от такива законодателни несъответствия и правна несигурност ще станат по-значителни с по-нататъшното развитие на информационното общество, което вече значително е увеличило трансграничното ползване на интелектуална собственост. Това развитие следва да продължи. Значи-

телните правни несъответствия и несигурност по отношение на закрилата могат да затруднят осъществяването на икономии от мащаба за нови продукти и услуги, съдържащи авторско право и сродните му права.

[…]

(9) Всяка хармонизация на авторското право и сродните му права трябва да се основава на висока степен на закрила, тъй като такива права са основни за интелектуалното творчество. […]

(10) Ако авторите или артистите изпълнители следва да продължат творческата си и артистична работа, те трябва да получат съответно възнаграждение за използването на техните произведения […]

(11) Строга и ефективна система за защита на авторското право и сродните му права е един от основните начини, които позволяват да се гарантира на европейското културно творчество и продуцентство получаването на необходимите средства и да се запази независимостта и достойнството на творците и изпълнителите.

[…]

(20) Настоящата директива се основава на принципите и правилата, вече установени в директиви, понастоящем в сила в тази област, и по-специално Директиви [91/250] […] и [96/9] и развива тези принципи и правила, и ги поставя в контекста на информационното общество.

Разпоредбите на настоящата директива следва да се прилагат, без да се накърняват разпоредбите на гореупоменатите директиви, освен ако в настоящата директива не е предвидено друго.

(21) Настоящата директива следва да определи приложното поле на действията, предмет на правото на възпроизвеждане по отношение на различни бенефициери. Това следва да се извърши в съответствие с достиженията на правото на Европейския съюз. Необходимо е да се даде на тези действия широко определение, за да се гарантира правна сигурност във вътрешния пазар.

(22) Целта за оказване на адекватна подкрепа на разпространението на културата не трябва да бъде постигната, като се жертва строгата закрила на правата или като се толерират незаконни форми на разпространение на имитирани или пиратски произведения на изкуството.

[…]

(31) Трябва да се поддържа справедлив баланс между правата и интересите на различните категории притежатели [другаде в текста: носители] на права, както и на различните категории притежатели на права и ползватели на закриляни обекти. […]

[…]

(33) Изключителното право на възпроизвеждане следва да е предмет на изключение, за да се разрешат някои действия на временно възпроизвеждане, които имат инцидентен или преходен характер, съставляващи неразделна и основна част от технологичния процес, и се извършват с единствената цел да позволят ефективно предаване в мрежа между трети страни от посредник или законно използване на произведение или друг закрилян обект. Съответните действия на възпроизвеждане не би

следвало да имат собствена икономическа стойност. Доколкото отговарят на тези условия, това изключение обхваща изключения [да се чете: „действия“], които позволяват осъществяването на браузинг, както и действия на кашинг, включително тези, които позволяват ефективното функциониране на системите за предаване, при условие че посредникът не изменя информацията и не пречи на законното използване на технологията, широко призната и използвана от промишлеността за получаване на данни за използването на информацията. Използване се счита за законно, когато е разрешено от титуляра на права [другаде в текста: „носителя на правото“] или не е ограничено от закона.“

9 Съгласно член 2, буква а) от Директива 2001/29:

„Държавите членки предвиждат изключителното право да разрешават или забраняват пряко или непряко, временно или постоянно възпроизвеждане по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма, изцяло или частично:

а) за авторите — на техните произведения.“

10 Член 5 от същата директива гласи:

„1. Временни действия на възпроизвеждане, посочени в член 2, които имат преходен или инцидентен характер, които представляват неразделна и съществена част от технологичния процес и чиято единствена цел е да позволи:

а) предаването в мрежа между трети лица чрез посредник или

б) законно използване

на произведение или закрилян обект, и които нямат самостоятелно стопанско значение, се освобождават от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2.

[…]

5. Изключенията и ограниченията, предвидени в параграфи 1, 2, 3 и 4, се прилагат само в някои специални случаи, които не засягат нормалното използване на произведението или друг закрилян обект, и не засягат неоправдано законните интереси на притежателя на права.“

11 Съгласно член 6 от Директива 2006/116/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 година за срока за закрила на авторското право и някои сродни права (ОВ L 372, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 3, стр. 7):

„Фотографии, които са оригинални, в смисъл че са собствено авторско интелектуално произведение, се закрилят в съответствие с член 1. Никакви други критерии не се прилагат за определяне на тяхната пригодност за закрила. Държавите членки могат да предвидят закрилата и на други фотографии.“

Национално право

12 Член 2 и член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 са транспонирани в датския правов ред посредством член 2 и член 11а, параграф 1 от Закон № 395 за авторското право (lov № 395 om ophavsret) от 14 юни 1995 г. (*Lovtidende* 1995 г. A, стр. 1796), изменен и кодифициран по-конкретно със Закон № 1051 (lov № 1051 om ændring af ophavsretsloven) от 17 декември 2002 г. (*Lovtidende* 2002 г. A, стр. 7881).

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

13 Infopaq упражнява дейност в областта на следенето и анализа на печата, която се състои по същество в изготвяне на резюмета на подбрани статии от датските ежедневници и от различни периодични издания. Този подбор на статии се извършва в зависимост от избрани от клиентите теми и се осъществява посредством процес, наречен „снемане на данни“. Резюметата се изпращат на клиентите по електронната поща.

14 DDF е датската браншова организация на издателите на ежедневници, чиято цел е по-конкретно да съдейства на своите членове по всички въпроси на авторското право.

15 През 2005 г. DDF узнава, че Infopaq извършва обработка с търговска цел на публикувани статии без съгласието на носителите на авторските права върху тези статии. Тъй като счита, че подобно съгласие е необходимо за обработката на статии посредством разглеждания процес, DDF уведомява Infopaq за своята позиция.

16 Процесът на снемане на данни съдържа следните пет фази, които според DDF водят до четири действия на възпроизвеждане на статии от пресата.

17 Първо, сътрудниците на Infopaq ръчно вписват съответните издания в електронна база данни.

18 Второ, изданията се сканират, като преди това подшивката им се разрязва така, че всички листове да са свободни. Преди изданието да бъде поставено в сканиращото устройство, от базата данни се подбира частта, която подлежи на обработка. Тази операция позволява да се създаде файл с формат TIFF („Tagged Image File Format“) за всяка страница на изданието. След края на тази операция TIFF файлът се прехвърля върху OCR сървър („Optical Character Recognition“) (оптично разпознаване на символи).

19 Трето, този OCR сървър конвертира TIFF файла в данни, които подлежат на цифрова обработка. В хода на този процес изображението на всеки символ се конвертира в цифров код, който указва на компютъра какъв е символът. Например изображението на буквите „TDC“ се преобразува в информация, която компютърът разпознава като буквите „TDC“ и конвертира в текстов формат, който може да бъде разпознат от системата на компютъра. Тези данни се записват под формата на текстови файлове, които могат да бъдат разчетени от всяка програма за текстообработка. Процесът OCR приключва с изтриването на TIFF файла.

20 Четвърто, текстовият файл се анализира, като се търсят предварително определени ключови думи. При всяка открита ключова дума се създава файл, който посочва заглавието, раздела и номера на страницата на изданието, където се намира ключовата дума, както и величина, изразена в проценти от 0 до 100, която показва мястото на тази ключова дума в текста, като по този начин се улеснява прочитът на статията. С цел да се подобри още повече откриването ѝ при прочит на статията, ключовата дума се откроява заедно с петте думи, които

я предшестват, и петте думи, които я следват (по-нататък „откъс от единадесет думи“). Процесът приключва с изтриването на текстовия файл.

21 Пето, процесът на снемане на данни завършва със създаването на информационен фиш за всяка страница от изданието, където е открита ключовата дума. Информационният фиш може да има следната форма:

„4 ноември 2005 г. — *Dagbladet Arbejderen*, стр. 3:

TDC: 73 % „за бъдещото прехвърляне на групата TDC, която ще бъде купена от““.

22 Infopaq оспорва, че подобна дейност се нуждае от съгласието на носителите на авторските права и сезира Østre Landsret с иск срещу DDF, с който иска последната да бъде задължена да признае, че Infopaq има правото да използва горепосочения процес без съгласието на тази браншова организация или на нейните членове. Тъй като Østre Landsret отхвърля иска, Infopaq обжалва решението му пред запитващата юрисдикция.

23 Според тази юрисдикция е безспорно, че съгласието на носителите на авторските права не се изисква за упражняването на дейност по следене на пресата и съставяне на резюмета, доколкото тя се изразява в прочит на всяко издание от човек, ръчен подбор на релевантните статии въз основа на предварително определени ключови думи, както и в предаването на автора на резюмето на ръчно съставен фиш за резултата, който показва ключовата дума в статията и мястото на тази статия в изданието. Също така страните по главното производство се съгласяват относно факта, че само по себе си съставянето на резюме е законно и не изисква съгласието на носителя на посочените права.

24 Освен това страните са съгласни, че посоченият процес на снемане на данни се състои от две действия на възпроизвеждане, а именно създаването на TIFF файлове при сканирането на печатните статии и създаването на текстови файлове чрез конвертиране на TIFF файловете. Освен това е безспорно, че този процес води до възпроизвеждането на части от сканираните статии, след като откъсът от единадесет думи се запаметява в компютър и тези единадесет думи се отпечатват на хартиен носител.

25 При все това страните по главното производство не са съгласни по въпроса дали последните две посочени по-горе действия представляват действия на възпроизвеждане по член 2 от Директива 2001/29. Те също така спорят по въпроса дали всички разглеждани в главното производство действия евентуално са обхванати от предвиденото в член 5, параграф 1 от тази директива освобождаване от правото на възпроизвеждане.

26 При тези условия Højesteret решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Може ли запаметяването и последващото отпечатване на откъс от публикувана статия, състоящ се от ключова дума, пет думи, които я предшестват, и пет думи, които я следват, да се счита за действие на възпроизвеждане, ползващо се със закрила по член 2 от Директива [2001/29]?

2) Следва ли да се вземат предвид обстоятелствата, при които се извършват временните действия на възпроизвеждане, за да могат посочените действия да се квалифицират като „преходни“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2001/29?

3) Може ли временно действие на възпроизвеждане да се квалифицира като „преходно“, ако възпроизведеното е предмет на обработка, например ако се

създава текстов файл въз основа на картинен файл или ако се търсят поредици от думи в текстов файл?

4) Може ли временно действие на възпроизвеждане да се квалифицира като „преходно“, ако е запаметена част от възпроизведеното, включваща един или повече текстови откъса от единадесет думи?

5) Може ли временно действие на възпроизвеждане да се квалифицира като „преходно“, ако е отпечатана част от възпроизведеното, включваща един или повече текстови откъса от единадесет думи?

6) За да може временно действие на възпроизвеждане да се счита за „неразделна и съществена част от технологичния процес“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2001/29, трябва ли да се вземе предвид на кой етап от технологичния процес се извършва то?

7) Може ли временно действие на възпроизвеждане да се счита за „неразделна и съществена част от технологичния процес“, ако се състои в сканиране на цели публикувани статии — ръчно извършвана операция, чрез която тези статии се конвертират от печатна информация в цифрови данни?

8) Може ли временно действие на възпроизвеждане да се счита за „неразделна и съществена част от технологичния процес“, ако се състои в отпечатване на част от възпроизведеното, съдържаща един или повече текстови откъса от единадесет думи?

9) Включва ли понятието „законно използване“ по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 всяка форма на използване, за която не е необходимо съгласието на носителите на авторските права?

10) Може ли извършваното от предприятие сканиране на цели публикувани статии, последвано от обработка на възпроизведеното, запаметяване и евентуално отпечатване на част от възпроизведеното, включваща един или повече текстови откъса от единадесет думи, с цел тези разпечатки да се използват за дейността на това предприятие по изготвянето на резюмета, да се включи в понятието „законно използване“ по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 дори ако носителите на авторските права не са дали своето съгласие за тези действия?

11) Кои са критериите, по които следва да се прецени дали временните действия на възпроизвеждане имат „самостоятелно стопанско значение“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2001/29, ако останалите условия на тази разпоредба са изпълнени?

12) Трябва ли производствената печалба, която ползвателят реализира от временните действия на възпроизвеждане, да бъде взета предвид при преценка дали действията имат „самостоятелно стопанско значение“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2001/29?

13) Може ли да се приеме, че извършваното от предприятие без съгласието на носителите на авторските права сканиране на цели публикувани статии, последвано от обработка на възпроизведеното, запаметяване и евентуално отпечатване на част от възпроизведеното, включваща един или повече текстови откъса от единадесет думи, спада към „някои специални случаи, които не засягат нормалното използване“ на посочените статии и които „не засягат неоправдано законните интереси на притежателя на права“ по смисъла на член 5, параграф 5 от Директива 2001/29?“

По преюдициалните въпроси

Предварителна бележка

27 В началото е необходимо да се напомни, че както от изискването за еднакво прилагане на общностното право, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от общностното право като тази на член 2 от Директива 2001/29, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държава членка с оглед на определяне на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Общността (вж. по-специално Решение от 6 февруари 2003 г. по дело SENA, C-245/00, Recueil, стр. I-1251, точка 23 и Решение от 7 декември 2006 г. по дело SGAE, C-306/05, Recueil, стр. I-11519, точка 31).

28 Тези изисквания се налагат по-специално относно Директива 2001/29, като се има предвид текстът на съображения 6 и 21 от нея.

29 Ето защо австрийското правителство няма основание да поддържа, че държавите членки следва да дефинират понятието „частично възпроизвеждане“, посочено в член 2 от Директива 2001/29 (в този смисъл относно понятието „публично“, предвидено в член 3 от същата директива, вж. Решение по дело SGAE, посочено по-горе, точка 31).

По първия въпрос

30 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали понятието „частично възпроизвеждане“ по смисъла на Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че обхваща действията по компютърно запаметяване на откъс от единадесет думи и по отпечатване на подобен откъс на хартиен носител.

31 Налага се да се отбележи, че Директива 2001/29 не определя нито понятието „възпроизвеждане“, нито понятието „частично възпроизвеждане“.

32 При тези условия тези понятия трябва да бъдат дефинирани с оглед на текста и контекста на разпоредбите на член 2 от Директива 2001/29, където те са посочени, и в светлината както на целите на тази директива като цяло, така и на международното право (вж. в този смисъл Решение по дело SGAE, посочено по-горе, точки 34 и 35, както и цитираната съдебна практика).

33 Член 2, буква а) от Директива 2001/29 предвижда, че авторите имат изключителното право да разрешават или забраняват пълното или частичното възпроизвеждане на техните произведения. От това следва, че закрилата на правото на автора да разреши или да забрани възпроизвеждането има за предмет дадено „произведение“.

34 В това отношение обаче от общата система на Бернската конвенция, и по-специално от член 2, алинеи 5 и 8 от нея произтича, че закрилата на някои обекти като литературни или художествени произведения предполага те да представляват интелектуални творения.

35 Също така в съответствие с член 1, параграф 3 от Директива 91/250, член 3, параграф 1 от Директива 96/9 и член 6 от Директива 2006/116 произведения като компютърни програми, бази данни или фотографии са защитени с авторско право само ако са оригинални, в смисъл че са собствено интелектуално творение на техния автор.

36 Като изгражда хармонизирана правна рамка в областта на авторското право, Директива 2001/29 се основава на същия принцип, както следва от съображения 4, 9—11 и 20 от нея.

37 При тези условия авторското право по смисъла на член 2, буква а) от Директива 2001/29 може да се приложи единствено по отношение на обект, който е оригинален, в смисъл че е собствено интелектуално творение на неговия автор.

38 Що се отнася до частите на произведение, следва да се констатира, че нищо в Директива 2001/29 или в друга приложима в тази област директива не показва, че за тези части се прилага различен режим от този на цялото произведение. От това следва, че те са защитени с авторско право, когато като части от произведението допринасят за оригиналността на цялото произведение.

39 С оглед на съображенията, изложени в точка 37 от настоящото решение, по този начин различните части на произведението се ползват със закрила по член 2, буква а) от Директива 2001/29, при условие че съдържат някои от елементите, които са израз на собственото интелектуално творение на автора на това произведение.

40 Колкото до обхвата на подобна закрила на произведението, от съображения 9—11 от Директива 2001/29 произтича, че основната цел на последната е да създаде висока степен на закрила в полза по-специално на авторите, като им позволява да получат съответно възнаграждение за използването на техните произведения, включително при възпроизвеждането на същите, за да могат те да продължат своята творческа и артистична работа.

41 В същата перспектива съображение 21 от Директива 2001/29 изисква действията, обхванати от правото на възпроизвеждане, да се схващат в широк смисъл.

42 Това изискване за широко определение на посочените действия впрочем присъства и в текста на член 2 от тази директива, който използва изрази като „пряко или непряко“, „временно или постоянно“, „по какъвто и да е начин“ и „под каквато и да е форма“.

43 Като последица от това закрилата, предоставена с член 2 от Директива 2001/29, трябва да има широк обхват.

44 Що се отнася до статиите от пресата, посоченото в точка 37 от настоящото решение собствено интелектуално творение на автора им произтича поначало от начина на представяне на темата и от езиковия изказ. Впрочем в делото по главното производство е безспорно, че статиите от пресата като такива представляват литературни произведения по смисъла на Директива 2001/29.

45 Колкото до въпроса кои елементи от тези произведения обхваща закрилата, следва да се посочи, че те са съставени от думи, които взети поотделно, не представляват сами по себе си интелектуално творение на автора, който ги използва. Само посредством избора, подредбата и комбинацията от тези думи авторът може да изрази своя творчески дух по оригинален начин и да достигне до резултат, представляващ интелектуално творение.

46 Следователно думите сами по себе си не представляват елементи, които закрилата обхваща.

47 Въпреки това, като се има предвид изискването за широко тълкуване на обхвата на закрилата, предоставена с член 2 от Директива 2001/29, не би могло да се изключи, че някои отделни изречения или дори някои съставни части от изречения от съответния текст могат да предадат на читателя оригиналността на публикации като статии в пресата, като му представят елемент, който сам по себе си е израз на собственото интелектуално творение на автора на тази статия. Следователно подобни изречения или съставни части от изречения могат да бъдат предмет на закрилата, предвидена в член 2, буква а) от тази директива.

48 С оглед на тези съображения възсъздаването на откъс от закриляно произведение, който подобно на разглежданите в главното производство откъси се състои от единадесет последователни думи от произведението, може да представлява частично възпроизвеждане по смисъла на член 2 от Директива 2001/29, ако този откъс съдържа елемент от произведението, който сам по себе си изразява собственото интелектуално творение на автора — което запитващата юрисдикция следва да провери.

49 От друга страна, следва да се посочи, че използваният от Infopaq процес на снемане на данни позволява възсъздаването на многобройни откъси от закриляни произведения. Всъщност при този процес се възпроизвежда откъс от единадесет думи всеки път, когато в съответното произведение се появи ключова дума, а и често в зависимост от няколко ключови думи, тъй като някои клиенти на Infopaq желаят да се съставят резюмета въз основа на множество критерии.

50 С това посоченият процес увеличава вероятността Infopaq да извърши частични възпроизвеждания по смисъла на член 2, буква а) от Директива 2001/29, тъй като натрупването на посочените откъси може да доведе до възстановяване на обширни фрагменти, които могат да отразят оригиналността на съответното произведение, поради това че съдържат известен брой елементи, които са в състояние да изразят собствено интелектуално творение на автора на това произведение.

51 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че действие, извършено в хода на процес на снемане на данни, което се изразява в компютърното запаметяване на състоящ се от единадесет думи откъс от закриляно произведение, както и в отпечатването на този откъс, може да спада към понятието за частично възпроизвеждане по смисъла на член 2 от Директива 2001/29, ако възсъздадените по този начин елементи са израз на собственото интелектуално творение на техния автор, което запитващата юрисдикция следва да провери.

По въпроси 2—12

52 Ако се предположи, че разглежданите в главното производство действия спадат към понятието за частично възпроизвеждане на закриляно произведение по смисъла на член 2 от Директива 2001/29, от членове 2 и 5 от тази директива следва, че подобно възпроизвеждане не може да се извърши без съгласието на съответния автор, освен ако това възпроизвеждане отговаря на условията по член 5 от тази директива.

53 В този контекст с въпроси 2—12 запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали действията на възпроизвеждане, извършени в хода на процес на снемане на данни като този по главното производство, отговарят на условията по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 и следователно дали този процес може да се реализира без съгласието на съответните носители на авторски права, когато има за цел да се състави резюме на статии от пресата и се изразява в сканиране на целите статии, запаметяване на откъс от единадесет думи и отпечатване на този откъс.

54 Съгласно член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 действие на възпроизвеждане е освободено от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2 от нея, само ако отговаря на пет условия, а именно когато:

— това действие е временно,

— има преходен или инцидентен характер,

— представлява неразделна и съществена част от технологичния процес,

— неговата единствена цел е да позволи предаването в мрежа между трети лица чрез посредник или законно използване на произведение или закрилян обект, и

— посоченото действие няма самостоятелно стопанско значение.

55 Най-напред следва да се отбележи, че тези условия са кумулативни, в смисъл че и само едно от тях да не е спазено, действието на възпроизвеждане няма да бъде освободено по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2 от нея.

56 По-нататък за поединичното тълкуване на всяко от тези условия следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика разпоредбите на директива, които се отклоняват от общ принцип, установен със същата директива, трябва да бъдат предмет на стриктно тълкуване (Решение от 29 април 2004 г. по дело Kapper, C-476/01, Recueil, стр. I-5205, точка 72 и Решение от 26 октомври 2006 г. по дело Комисия/Испания, C-36/05, Recueil, стр. I-10313, точка 31).

57 Такъв е случаят с предвиденото в член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 освобождаване, което представлява отклонение от общия принцип, установен с тази директива, а именно изискването за разрешение на носителя на авторското право за всяко възпроизвеждане на закриляното произведение.

58 Това е така, още повече ако освобождаването трябва да бъде тълкувано в светлината на член 5, параграф 5 от Директива 2001/29, според който то е приложимо само в някои специални случаи, които не засягат нормалното използване на произведението или друг закрилян обект и не засягат неоправдано законните интереси на носителя на правото.

59 В съответствие със съображения 4, 6 и 21 от Директива 2001/29 условията по член 5, параграф 1 от нея трябва да се тълкуват също в светлината на изискването за правна сигурност на авторите, що се отнася до закрилата на техните произведения.

60 В настоящото дело Infopaq поддържа, че разглежданите в главното производство действия на възпроизвеждане отговарят на условието относно преходния характер, тъй като се заличават в края на процеса на електронно търсене.

61 В това отношение следва да се констатира, че в съответствие с третото условие, напомнено в точка 54 от настоящото решение, действие на възпроизвеждане с временен и преходен характер има за цел осъществяването на технологичен процес и трябва да представлява неразделна и съществена част от него. При тези условия, като се имат предвид принципите, изтъкнати в точки 57 и 58 от настоящото решение, посочените действия на възпроизвеждане не следва да надхвърлят необходимото за доброто функциониране на този технологичен процес.

62 Правната сигурност на носителите на авторски права налага освен това съхраняването и изтриването на възпроизведеното да не зависят от човешка преценка, по-специално от преценката на ползвателя на закриляните произведения. Всъщност в подобен случай по никакъв начин не би могло да се гарантира, че съответното лице действително ще изтрие възпроизведеното или при всички случаи, че ще го изтрие, когато неговото съществуване вече не оправдано с оглед на функцията му, насочена към осъществяването на даден технологичен процес.

63 Подобен извод се потвърждава от съображение 33 от Директива 2001/29, в което като характерни примери на действията, посочени в член 5, параграф 1 от нея, се изброяват действия, които позволяват осъществяването на браузинг, както и действия на кашинг, включително тези, които позволяват ефективното функциониране на системите за предаване. Подобни действия по дефиниция се извършват и заличават автоматично и без човешка намеса.

64 С оглед на гореизложеното следва да се констатира, че дадено действие може да бъде квалифицирано като „преходно“ по смисъла на второто условие по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 само ако продължителността на неговото съществуване е ограничена до необходимото за доброто функциониране на съответния технологичен процес, което означава, че този процес трябва да бъде автоматизиран така, че да заличава това действие по автоматичен начин без човешка намеса веднага след приключването на неговата функция, насочена към осъществяването на подобен процес.

65 В делото по главното производство не би могло поначало да се отхвърли възможността първите две разглеждани действия на възпроизвеждане, а именно създаването на TIFF файлове, както и на текстови файлове чрез конвертиране на TIFF файловете, да бъдат квалифицирани като преходни, след като автоматично се заличават от паметта на компютъра.

66 Що се отнася до третото действие на възпроизвеждане, а именно компютърното запаметяване на откъса от единадесет думи, представените на Съда данни не позволяват да се прецени дали технологичният процес е автоматизиран по такъв начин, че файлът да се изтрива от паметта на компютъра без човешка намеса и в кратък промеждутък от време. В този смисъл запитващата юрисдикция следва да определи дали неговото изтриване зависи от волята на ползвателя на възпроизведеното и дали няма опасност този файл да бъде съхранен след приключването на неговата функция по осъществяване на съответния технологичен процес.

67 Безспорно е обаче, че с последното действие на възпроизвеждане от процеса на снемане на данни Infopaq осъществява възпроизвеждане извън сферата на информационните технологии. То отпечатва файловете, в които се съдържат откъсите от единадесет думи, и по този начин възпроизвежда тези откъси върху хартиен носител.

68 След като обаче е фиксирано върху подобен материален носител, възпроизведеното може да изчезне само ако този носител бъде унищожен.

69 Освен това, тъй като процесът на снемане на данни очевидно не може сам по себе си да доведе до унищожаването на подобен носител, изтриването на възпроизведеното зависи единствено от волята на ползвателя на подобен процес, като изобщо не е сигурно, че той ще иска да го унищожи, поради което съществува опасност възпроизведеното да продължи да съществува през продължителен период от време в зависимост от нуждите на ползвателя.

70 При тези условия следва да се констатира, че последното действие от разглеждания в главното производство процес на снемане на данни, при което Infopaq отпечатва откъси от единадесет думи, не представлява преходно действие по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2001/29.

71 Освен това нито от представената на Съда преписка, нито от твърденията на страните не произтича, че подобно действие може да има инцидентен характер.

72 От гореизложеното следва, че посоченото действие не отговаря на второто условие по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 и поради това не би могло да бъде освободено от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2 от нея.

73 От това следва, че разглежданият в главното производство процес на снемане на данни не може да се осъществява без съгласието на носителите на авторските права и поради това не е необходимо да се разглежда дали четирите действия, от които този процес се състои, отговарят на другите условия по член 5, параграф 1.

74 Ето защо на въпроси 2—12 следва да се отговори, че действието по отпечатване на откъс от единадесет думи, извършено в хода на процес на снемане на данни като

разглеждания в главното производство, не отговаря на условието за преходен характер по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 и следователно не може да се осъществява без съгласието на съответните носители на авторски права.

По тринадесетия въпрос

75 С оглед на отговора, даден на въпроси 2—12, не следва да се отговаря на тринадесетия въпрос.

По съдебните разноски

76 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

1) Действие, извършено в хода на процес на снемане на данни, което се изразява в компютърно запаметяване на състоящ се от единадесет думи откъс от закриляно произведение, както и в отпечатването на този откъс, може да спада към понятието за частично възпроизвеждане по смисъла на член 2 от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество, ако възсъздадените по този начин елементи са израз на собственото интелектуално творение на техния автор, което запитващата юрисдикция следва да провери.

2) Действието по отпечатване на откъс от единадесет думи, извършено в хода на процес на снемане на данни като разглеждания в главното производство, не отговаря на условието за преходен характер по член 5, параграф 1 от Директива 2001/29 и следователно не може да се осъществява без съгласието на съответните носители на авторски права.

Подписи